

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 27.04.1965, sp. zn. 11 Tz 18/65, ECLI:CZ:NS:1965:11.TZ.18.1965.1

Číslo: 32/1965

Právní věta: Při rozhodování o nároku na náhradu škody, způsobené trestným činem řídí se trestní soud hmotnými předpisy občanského práva. Podle § 442 odst. 1 obč. zák. hradí škůdce jen skutečnou škodu, a to uvedením v předešlý stav není-li to dobře možné nebo účelné, hradí ji v penězích. Penězi jsou platidla uvedená v zákoně č. 41/1953 Sb. ve znění zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění ze dne 10. 3. 1961 č. 25/61 Sb., nikoli tedy tuzexové poukazy.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 27.04.1965

Spisová značka: 11 Tz 18/65

Číslo rozhodnutí: 32

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Adhezní řízení

Předpisy: 141/1961 Sb. § 228

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 32/1965 sb. rozh.

Při rozhodování o nároku na náhradu škody, způsobené trestným činem řídí se trestní soud hmotnými předpisy občanského práva. Podle § 442 odst. 1 obč. zák. hradí škůdce jen skutečnou škodu, a to uvedením v předešlý stav; není-li to dobře možné nebo účelné, hradí ji v penězích.

Penězi jsou platidla uvedená v zákoně č. 41/1953 Sb. ve znění zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění ze dne 10. 3. 1961 č. 25/61 Sb., nikoli tedy tuzexové poukazy.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 27. 4. 1965 – [11 Tz 18/65](#).)

Rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 25. března 1964 sp. zn. 2 T 37/64 byl obviněný P. B. uznán povinným podle § 228 tr. ř. nahradit poškozenému E. C. způsobenou škodu v hodnotě 300 tuzexových korun.

Ke stížnosti pro porušení zákona, podané předsedou Nejvyššího soudu byl tento rozsudek ve výroku o náhradě škody zrušen a poškozený se svými nároky odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních.

Z odůvodnění:

Při rozhodování o povinnosti obviněného nahradit poškozenému škodu způsobenou trestným činem, musí soud použít hmotně právních předpisů ať občanského práva či jiných předpisů, přičemž soudy si musí právní závěry na základě výkladu příslušných zákonných předpisů vždy určit samy. Obvodní soud se však těmito hledisky v souzeném případě neřídil.

Podle správných zjištění obvodního soudu obviněný odcizil poškozenému E. C. tranzistorové rádio, které nemohl poškozenému vrátit, poněvadž je prodal neznámé osobě. Za tohoto stavu měl soud při úvaze o náhradě škody přihlížet k ustanovení § 354 obč. zák. z roku 1950 v době rozhodování v této trestní věci účinného, podle něhož se škoda nahrazovala (a v tomtéž smyslu se i podle ustanovení § 442 nyní účinného obč. zák. hradí) uvedením v předešlý stav a není-li to dobře možné, v penězích. Penězi jsou pak platidla, uvedená v zákoně č. 41/1953 Sb. ve znění zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění ze dne 10. 3. 1961 č. 25/61 Sb., podle kterého peněžní jednotkou na území Československé socialistické republiky je počínaje dnem 1. července 1953 československá koruna (Kčs), která se rovná 0,123426 g ryzího zlata.

Na území Československé socialistické republiky tedy neexistují jiné zákonné peníze jako platidla než Kčs, tudíž ani tuzexové odběrní poukázky. Za peníze nelze považovat ani tzv. tuzexové bony, které ve skutečnosti jsou jen odběrními poukazy na zboží prodávané v podniku zahraničního obchodu Tuzex, zřízeném na základě vládního usnesení ze dne 19. 6. 1957 č. 633 vyhl. č. 122/1957 Ú. l. a spadajícím do působnosti ministerstva zahraničního obchodu.

Výrok o povinnosti k náhradě škody, obsažený v rozsudku trestního soudu ve smyslu ustanovení § 428 odst. 2 o. s. ř. z roku 1950 i ve smyslu ustanovení § 274 písm. b) o. s. ř. exekučním titulem. Proto musí být tento výrok formulován tak, aby výkon takového rozhodnutí byl uskutečnitelný.

Jestliže v daném případě náhrada škody nebyla možná vrácením tranzistorového rádia, měla být jeho příslušná hodnota určena v rámci výroku o náhradě škody v Kčs, pokud by k tomu měl soud při hlavním líčení dostatečné podklady. V takovém případě by byl odůvodněn postup podle § 228 odst. 1 tr. ř. Neměl-li soud dostatečných podkladů pro to, aby mohl hodnotu tranzistorového rádia vzhledem k tomu, že bylo zakoupeno poškozeným za tuzexové odběrní bony, určit v Kčs, měl poškozeného podle § 229 odst. 1 tr. ř. odkázat s celým jeho uplatňovaným nárokem na náhradu škody škody na řízení ve věcech občanskoprávních.